

2015:10 • 15. september 2015

Fjármál hins opinbera 2014 – endurskoðun

General government finances 2014 – revision

Tekjuafkoma hins opinbera var neikvæð um 1,2 milljarða króna árið 2014 eða sem nemur 0,1% af landsframleiðslu. Til samanburðar var tekjuafkoman neikvæð um 34,8 milljarða króna árið 2013 eða 1,9% af landsframleiðslu. Tekjur hins opinbera námu 907,0 milljörðum króna og jukust um 111,3 milljarða króna milli ára eða um 14,0%. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 45,6%. Útgjöld hins opinbera voru 908,2 milljarðar króna og jukust um 9,4% en hlutfall þeirra af landsframleiðslu var 45,7%.

Heildarútgjöld til heilbrigðismála voru 176 milljarðar króna 2014 eða 8,9% af landsframleiðslu. Þar af var hlutur hins opinbera 143 milljarðar króna en hlutur einkaaðila um 33 milljarðar eða 19%. Á mann námu heilbrigðisútgjöld hins opinbera 436 þúsundum króna og jukust þau um 2,4% milli ára. Frá árinu 2008 hafa þau dregist saman um rúm 10% á mann á verðlagi 2014.

Til fræðslumála var ráðstafað 158 milljörðum króna 2014 eða 8,0% af landsframleiðslu. Þar af var fjármögnun hins opinbera 143 milljarðar króna og hlutur heimilanna 15 milljarðar króna eða 9,4%. Á mann námu fræðsluútgjöld hins opinbera 438 þúsund krónum og hafa þau minnkað um 11,2% að raunvirði frá árinu 2008.

Hrein peningaleg eign hins opinbera var neikvæð um 1.000 milljarða króna árið 2014 eða 50,3% af vergri landsframleiðslu og er það 30 milljörðum verri staða en 2013. Peningalegar eignir voru 1.291 milljarður og heildarskuldir 2.291 milljarður króna í árslok 2014.

Niðurstöður árána 1998-2013 hafa verið endurskoðaðar frá því sem birt var í mars 2015. Ástæða þess er aðallega endurskoðun á niðurstöðum fyrir óbeint mælda fjármálaþjónustu og fjárfestingu í rannsóknum og þróun vegna nýrrar gagnaöflunar.

Fjármál hins opinbera eru í brennidepli í þessu riti

Í þessu riti verður fyrst og fremst lögð áhersla á hið opinbera en samsvarandi upplýsingar um undirgeira þess má sjá á vefsíðu Hagstofunnar. Verður vikið að afkomuþróun hins opinbera, en einnig verður gerð grein fyrir þróun tekna og gjalda frá mismunandi sjónarhornum. Þá verður í stuttu máli fjallað um heilbrigðis-, velferðar- og menntamál og þeim gerð skil í talnaefni og myndum.

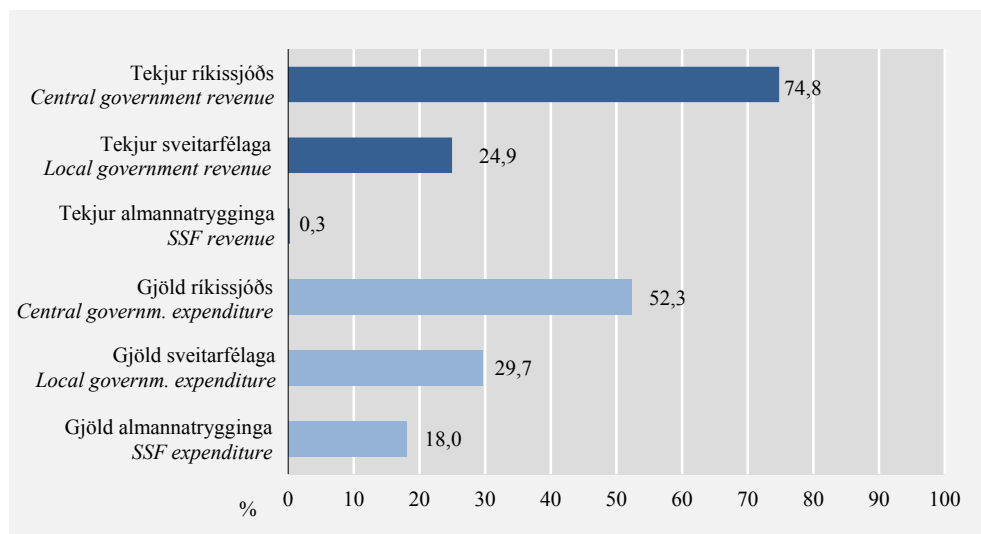
Umfang hins opinbera

Hið opinbera takmarkast við A-hluta ríkissjóðs, A-hluta sveitarfélaga og almannatryggingar

Hefðbundin skilgreining á hinu opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum afmarkast við starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með tekjum af sölu á vörum og þjónustu á almennum markaði. Hér er því um tiltölulega þrönga skilgreiningu að ræða sem takmarkast við A-hluta ríkissjóðs, A-hluta sveitarfélaga og almannatryggingar. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vöru og þjónustu, er ekki talin til hins opinbera samkvæmt hefðbundinni skilgreiningu, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins.

Mynd 1. Innbyrðis skipting á umfangi undirgeira hins opinbera 2014

Figure 1. Relative size of governments in terms of revenue and expenditure 2014

Árið 2014 runnu 74,8% tekna hins opinbera til ríkissjóðs og 24,9% til sveitarfélaga. Af tekjum ríkissjóðs runnu 28,7% áfram til almannatrygginga og sveitarfélaga sem fjárframlög eða 166,1 milljarður króna til almannatrygginga og 28,6 milljarðar króna til sveitarfélaga. Hluttur almannatrygginga í útgjöldum hins opinbera eru 18,0% eða 163,5 milljarðar króna, sveitarfélaga 29,7% eða 269,6 milljarðar króna, og ríkissjóðs 52,3% eða 475,1 milljarður króna.

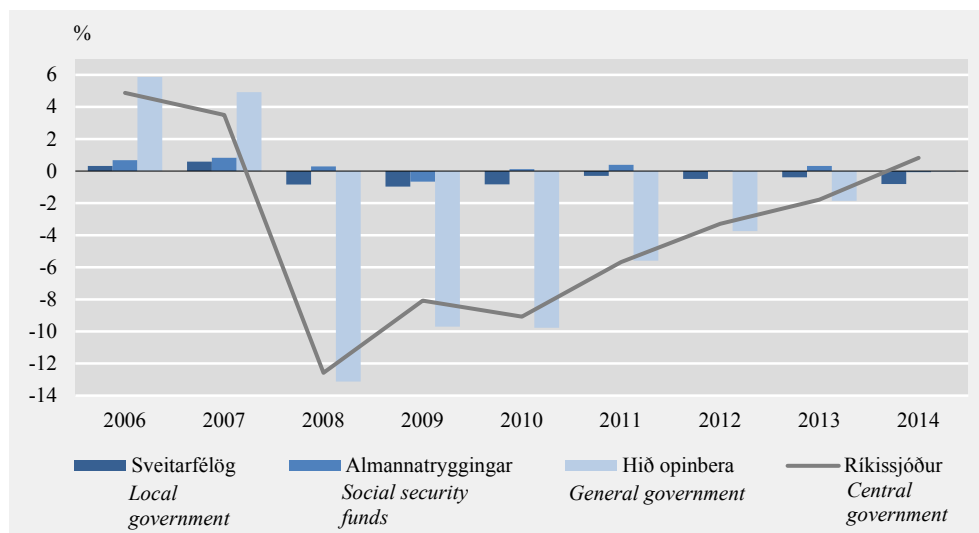
Afkoma hins opinbera

Tekjuhalli hins opinbera nam 0,1% af landsframleiðslu 2014

Tekjuafkoma hins opinbera var neikvæð um 1,2 milljarða króna árið 2014 eða sem nemur 0,1% af landsframleiðslu. Til samanburðar var tekjuafkoman neikvæð um 34,8 milljarða króna árið 2013 eða 1,9% af landsframleiðslu. Hagstæðari afkoma 2014 skýrist fyrst og fremst af auknum tekjum, en skatttekjur og tryggingargjöld jukust um 98,1 milljarð króna milli ára en aðrar tekjur um 13,5 milljarða króna. Á sama tíma jukust útgjöld hins opinbera um 77,7 milljarða króna. Launakostnaður jókst um 19,6 milljarða króna eða um 7,6%. Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög jukust um 30,3 milljarða en í þessum lið eru meðal annars 35,8 milljarða útgjöld til niðurfellingar á skuldum heimilanna. Félagslegar tilfærslur til heimila jukust um 5,8 milljarða króna sem að mestu leyti rekja til 7,5 milljarða hærri lífeyrisgreiðslna en á móti kom að greiðslur vegna atvinnuleysistrygginga drógust saman um 2,7 milljarða króna.

Mynd 2. Tekjuafkoma hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu

Figure 2. The general government financial balance as per cent of GDP

Tekjuafkoma ríkissjóðs var jákvæð um 16,3 milljarða króna

Vegna umfangs ríkissjóðs ræður tekjuafkoma hans miklu um þróun afkomu hins opinbera í heild. Afkoma ríkissjóðs hefur ekki verið betri síðan árið 2007, en hún var jákvæð um 16,3 milljarða króna árið 2014 eða 0,8% af landsframleiðslu samanborið við um 33,3 milljarða króna halla árið 2013.

Tekjuhalli sveitarfélaga var 16,1 milljarður króna

Tekjuhalli sveitarfélaga var 16,1 milljarður króna eða 0,3% af landsframleiðslu og 6,3% af tekjum þeirra. Svo slök afkoma hefur ekki mælst hjá sveitarfélögunum á síðan árið 2010 þegar tekjuhallin var 6,9% af tekjum. Á árinu 2013 var tekjuhalli þeirra 7,3 milljarðar króna eða 0,2% af landsframleiðslu. Það sem vegur þyngst er að launakostnaður sveitafélaganna hefur aukist um 10% frá 2013.

Tafla 1. Fjármál hins opinbera 2008–2014

Table 1. General government finances 2008–2014

Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tekjur hins opinbera <i>General gov. revenue</i>	655,8	617,1	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0
Útgjöld hins opinbera <i>Gen. gov. expenditure</i>	858,2	771,3	799,3	777,3	807,2	830,5	908,2
Tekjuafkoma hins opinbera <i>Gen. gov. NLB</i>	-202,3	-154,2	-158,2	-95,0	-66,5	-34,8	-1,2
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Tekjur hins opinbera <i>Gen. gov. revenue</i>	42,5	38,8	39,6	40,1	41,7	42,4	45,6
Útgjöld hins opinbera <i>Gen. gov. expenditure</i>	55,7	48,5	49,4	45,7	45,5	44,2	45,7
Tekjuafkoma hins opinbera <i>Gen. gov. NLB</i>	-13,1	-9,7	-9,8	-5,6	-3,7	-1,9	-0,1
Tekjuafkoma ríkissjóðs <i>Central gov. NLB</i>	-12,6	-8,1	-9,1	-5,7	-3,3	-1,8	0,8
Tekjuafkoma sveitarfélaga <i>Local gov. NLB</i>	-0,8	-1,0	-0,8	-0,3	-0,5	-0,4	-0,8
Tekjuafkoma almannatrygg. <i>SSF NLB</i>	0,3	-0,7	0,1	0,4	0,0	0,3	-0,1

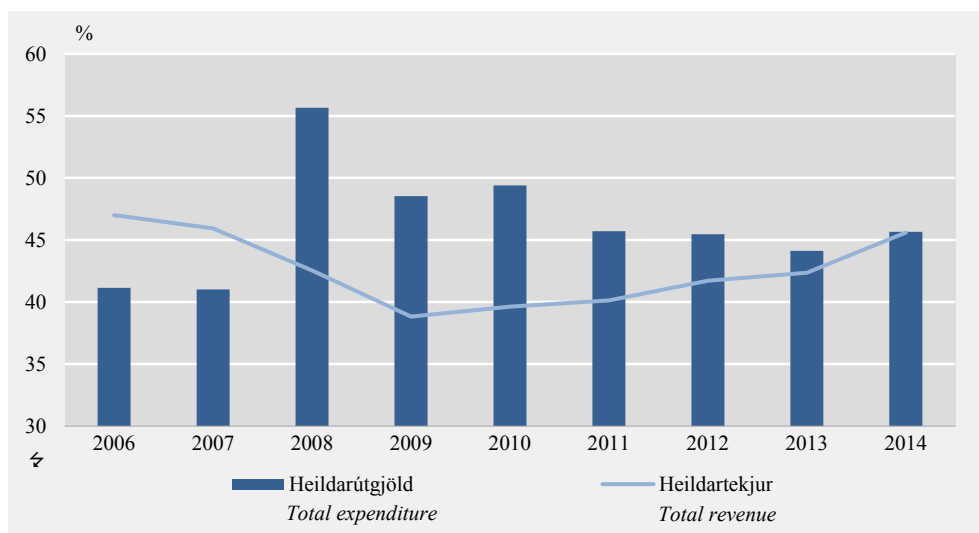
Tekjur hins opinbera

Tekjur hins opinbera námu 45,6% af landsframleiðslu árið 2014

Tekjur hins opinbera námu 907,0 milljörðum króna árið 2014 og jukust um 111,3 milljarða króna milli ára eða 14,0%. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 45,6% samanborið við 42,4% árið 2013. Frá árinu 2009 hafa tekjur hins opinbera farið hægt vaxandi sem hluti af landsframleiðslu en útgjöldin hafa verið lítið breyst síðustu ár.

Mynd 3. Tekjur og útgjöld hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu

Figure 3. The general government revenues and expenditures as per cent of GDP

Tafla 2. Heildartekjur hins opinbera og undirgeira þess 2008–2014

Table 2. General government total revenue 2008–2014

Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hið opinbera <i>General government</i>	655,8	617,1	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0
Ríkissjóður <i>Central government</i>	479,1	450,3	474,7	497,1	545,5	584,5	686,1
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	195,8	191,3	194,4	214,2	224,4	243,6	254,9
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	113,3	133,8	143,0	160,6	157,8	166,8	168,6
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Hið opinbera <i>General government</i>	42,5	38,8	39,6	40,1	41,7	42,4	45,6
Ríkissjóður <i>Central government</i>	31,1	28,3	29,3	29,2	30,7	31,1	34,5
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	12,7	12,0	12,0	12,6	12,6	13,0	12,8
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	7,3	8,4	8,8	9,4	8,9	8,9	8,5

Skatttekjur- og tryggingagjöld skila hinu opinbera um 774 milljörðum króna.

Megintekjustofnar hins opinbera eru skatttekjur og tryggingagjöld, sem skiluðu 774,3 milljörðum króna árið 2014 eða 85,4% tekna þess. Sem hlutfall af landsframleiðslu hafa skatttekjur og tryggingagjöld hækkað úr 36,0% af landsframleiðslu árið 2013 í 38,9% árið 2014. Hér vegur þungt sérstakur skattur á fjármála-fyrirtæki og sérstaki fjársýsluskatturinn. Bankaskatturinn sem hækkaði úr 0,041% í 0,376% af heildarskuldum, umfram 50 milljarða, skilaði ríkissjóði 36,4 milljörðum króna og sérstaki fjársýsluskatturinn 13,0 milljörðum króna. Aðrar tekjur hins opinbera, þ.e. rekstrartekjur hins opinbera, voru 130,2 milljarðar króna árið 2014 og jukust um 11,6% frá fyrra ári. Þar munar mestu um auknar arðgreiðslur frá fyrirtækjum í eigu ríkisins. Má þar nefna 6,5 milljarða króna arð frá Seðlabanka Íslands og 15,7 milljarða króna arð frá Landsbankanum. Hagstofan vinnur eftir alþjóðlegum þjóðhagsreikningastöðlum sem kveða á um að hámarki sé tekjufærður arður sem jafngildir rekstrarhagnaði ársins að frádregnum virðisbreytingum, en endurmat og virðisbreyting eru færð í gegnum efnahag.

Tafla 3. Megintekjustofnar hins opinbera 2008–2014

Table 3. General government main income types 2008–2014

Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Heildartekjur <i>Total revenue</i>	655,8	617,1	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0
Skatttekjur <i>Taxes</i>	503,0	462,8	478,0	519,1	561,6	606,2	700,8
Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	41,6	45,9	63,6	66,8	64,9	69,9	73,4
Fjárframlög <i>Grants</i>	1,5	2,2	2,4	2,9	3,7	2,9	2,5
Aðrar tekjur <i>Other revenue</i>	109,6	106,3	97,2	93,4	110,6	116,7	130,2
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Heildartekjur <i>Total revenue</i>	42,5	38,8	39,6	40,1	41,7	42,4	45,6
Skatttekjur <i>Taxes</i>	32,6	29,1	29,5	30,5	31,6	32,3	35,2
Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	2,7	2,9	3,9	3,9	3,7	3,7	3,7
Fjárframlög <i>Grants</i>	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
Aðrar tekjur <i>Other revenue</i>	7,1	6,7	6,0	5,5	6,2	6,2	6,5

Tafla 4. Tekjuskattar hins opinbera 2008–2014

Table 4. The general government tax on income and profits 2008–2014

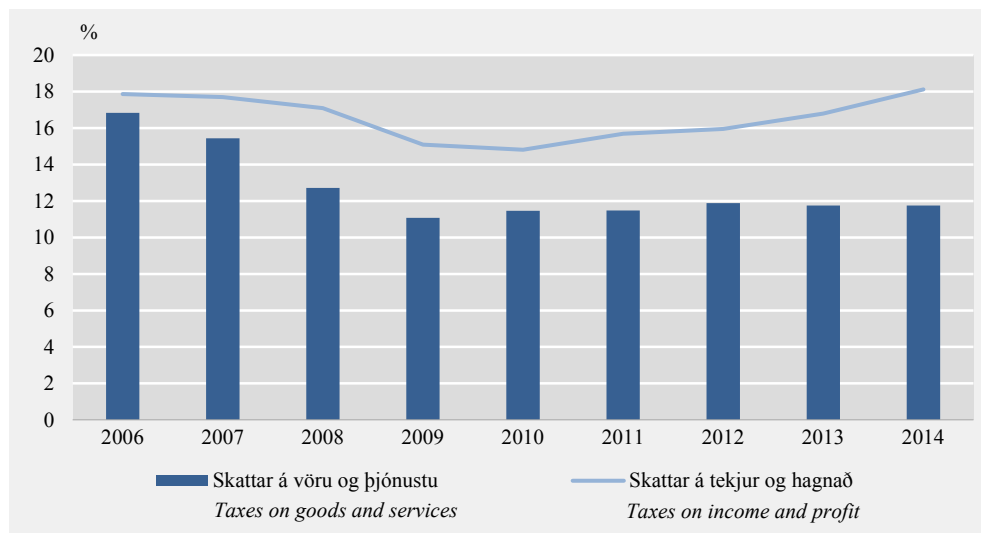
Milljarðar króna <i>Billion ISK</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	263,5	239,9	239,7	266,8	283,2	315,6	360,5
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	195,6	192,3	197,3	220,6	234,5	258,6	270,6
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	28,5	26,5	14,6	29,5	34,0	40,5	66,8
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	39,3	21,1	27,7	16,8	14,8	16,5	23,1
Hlutfall af VLF <i>Percent of GDP</i>							
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	17,1	15,1	14,8	15,7	16,0	16,8	18,1
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	12,7	12,1	12,2	13,0	13,2	13,8	13,6
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	1,8	1,7	0,9	1,7	1,9	2,2	3,4
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	2,6	1,3	1,7	1,0	0,8	0,9	1,2

Tekjuskattar skiluðu hinu opinbera 360,5 milljörðum króna árið 2014 eða 51,4% skatttekna og 18,1% af landsframleiðslu. Það er 14,2% aukning frá fyrra ári og skýrist öðru fremur af aukinni skattheimtu á fjármálafyrirtæki. Skattar á vöru og þjónustu skiluðu 233,9 milljörðum króna eða 11,8% af landsframleiðslu. Þar af gaf virðisaukaskatturinn 160,9 milljarða króna eða 8,1% af landsframleiðslu. Bankaskatturinn svokallaði skilaði ríkissjóði 36,5 milljörðum króna árið 2014 en rúmum einum milljarði árið áður.

Eignaskattar hins opinbera námu 49,6 milljörðum króna árið 2014 eða 2,5% af landsframleiðslu. Þar vógu fasteignaskattar þyngst eða 32,2 milljörðum króna og auðlegðarskatturinn sem skilaði 10,8 milljörðum.

Mynd 4. Helstu skattstofnar hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu

Figure 4. The general government main taxes as per cent of GDP

Útgjöld hins opinbera

Útgjöld hins opinbera
jukust um 9,4%

Útgjöld hins opinbera voru 908,2 milljarðar króna árið 2014 og jukust um 77,7 milljarða króna milli ára eða 9,4% og er hlutur þeirra af landsframleiðslu 45,7%. Launakostnaður jókst um 7,6% en vaxtakostnaður um 8,3%. Fjárfesting jókst um 6,8 milljarða króna frá árinu 2013 eða 12,4%. Útgjöld vegna Vaðlaheiðarganga eru talin með en þau námu tæpum 1,8 milljörðum króna.

Heildarútgjöld ríkissjóðs jukust um 8,4% milli ára en útgjöld sveitarfélaganna um 8,0%. Þá jukust útgjöld almannatrygginga um 5,7%.

Tafla 5. Útgjöld hins opinbera og undirgeira þess 2008–2014

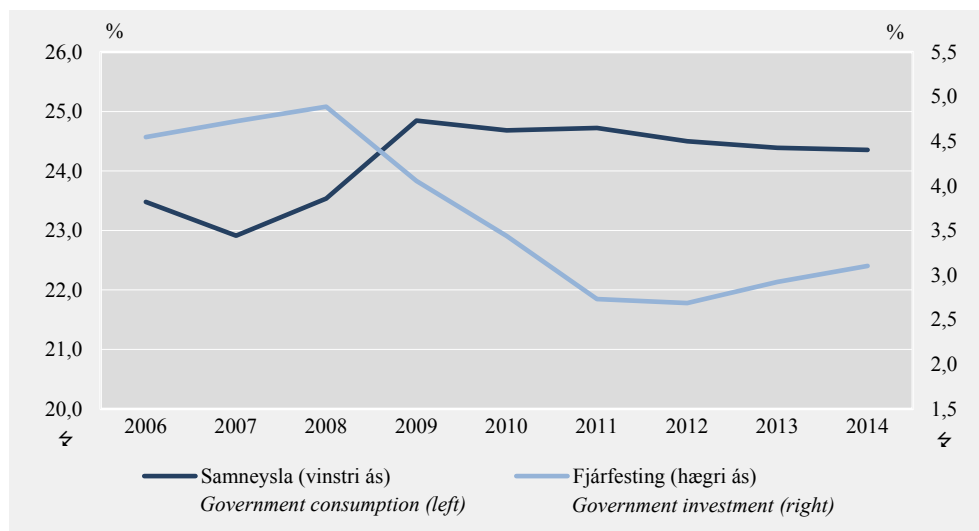
Table 5. The general government expenditure 2008–2014

Í milljörðum króna <i>In billion ISK</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hlið opinbera <i>General government</i>							
Ríkissjóður <i>Central government</i>	673,0	578,7	621,5	593,7	603,9	618,0	669,8
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	208,7	206,6	207,8	219,3	233,0	250,9	271,0
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	108,9	144,2	141,1	154,0	157,3	160,8	170,0
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Hlið opinbera <i>General government</i>	55,7	48,5	49,4	45,7	45,5	44,2	45,7
Ríkissjóður <i>Central government</i>	43,7	36,4	38,4	34,9	34,0	32,9	33,7
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	13,5	13,0	12,8	12,9	13,1	13,4	13,6
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	7,1	9,1	8,7	9,1	8,9	8,6	8,5

Samneysluútgjöld eftir hagrænni skiptingu á útgjöldum hins opinbera, þ.e. launaútgjöld og kaup að frádreginni sölu á vöru og þjónustu og að viðbættum afskriftum, námu 484,5 milljörðum króna árið 2014 og eru 24,4% af landsframleiðslu.

Mynd 5. Samneysla og fjárfesting hins opinbera sem hlutfall af VLF

Figure 5. General government final consumption and investment as per cent of GDP

Vaxtagjöld hins opinbera námu
um 94,8 milljörðum króna.

Á árinu 2014 voru vaxtaútgjöld hins opinbera 4,8% af landsframleiðslu. Vaxtagjöld fóru hæst í 6,0% af landsframleiðslu, árið 2009.

Tilfærsluútgjöld hins opinbera, þ.e. framleiðslustyrkir, fjárframlög, félagslegar tilfærslur til heimila og aðrar tilfærslur, námu 12,1% af landsframleiðslu árið 2014.

Tafla 6. Hagræn flokkun útgjalda hins opinbera 2008–2014

Table 6. The general government expenditure by economic type 2008–2014

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	55,7	48,5	49,4	45,7	45,5	44,2	45,7
Laun <i>Wages and salaries</i>	13,5	13,6	13,6	13,5	13,6	13,6	13,9
Kaup á vöru og þjón. <i>Use of goods & services</i>	11,3	12,0	12,1	12,1	12,0	11,8	11,6
Vaxtagjöld <i>Interest</i>	3,1	6,0	4,8	4,1	4,8	4,7	4,8
Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,5
Félagslegar tilf. til heimila <i>Social benefits</i>	5,8	7,7	7,5	8,1	7,6	7,1	7,0
Önnur tilfærsluútgjöld <i>Other expenditure</i>	15,0	3,0	6,1	3,1	2,8	2,2	3,6
Fjárfesting <i>Acquisition of nonfinancial assets</i>	4,9	4,1	3,4	2,7	2,7	2,9	3,1

Tafla 7. Meginmálaflokkar hins opinbera 2008–2014

Table 7. The general government main functions 2008–2014

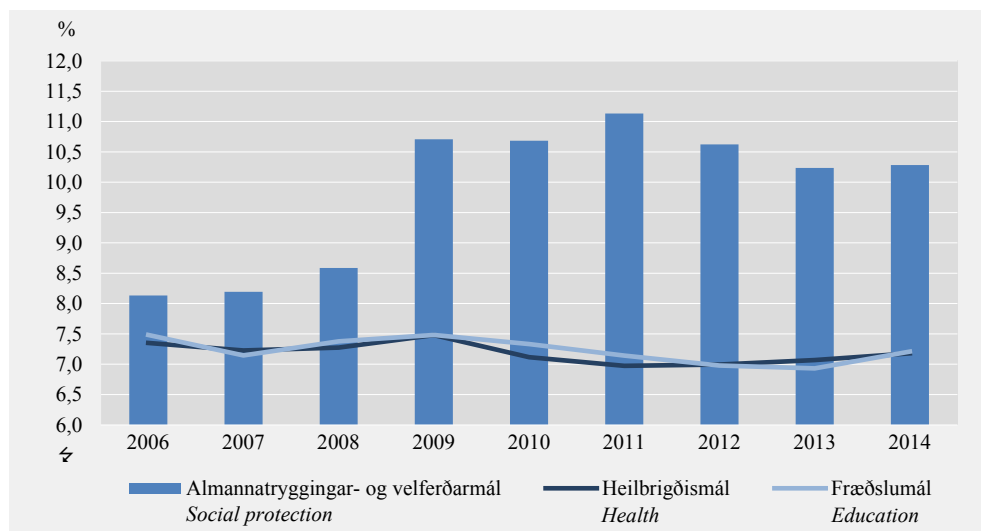
Innbyrðis hlutdeild <i>Percentage breakdown</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Æðsta stjórnþing <i>Gen. public services</i>	11,4	19,7	17,5	17,6	19,3	18,8	18,0
Varnarmál <i>Defence</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Réttar- og öryggismál <i>Public order and safety</i>	2,4	3,2	2,6	3,6	3,1	3,2	3,3
Efnahags- og atvinnumál <i>Economic affairs</i>	33,8	12,4	13,7	12,5	10,6	10,9	13,0
Umhverfismál <i>Environmental protection</i>	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,4
Húsn.- og skipulagsmál <i>Housing & community</i>	0,9	1,0	4,8	0,7	2,4	1,3	1,0
Heilbrigðismál <i>Health affairs</i>	13,7	16,3	15,2	16,0	16,2	16,8	16,6
Menning og íþróttamál <i>Recreation and culture</i>	6,5	7,2	7,1	6,8	6,8	7,4	6,9
Fræðslumál <i>Education</i>	14,6	16,8	16,2	17,0	16,8	17,1	17,1
Alm.trygg. og velferðarmál <i>Social protection</i>	15,4	22,1	21,6	24,4	23,4	23,2	22,5

Velferðar-, fræðslu- og heilbrigðismál eru viðamestu málaflokkar hins opinbera

Almannatryggingar og velferðarmál eru fjárfrekasti málaflokkur hins opinbera en útgjöld til hans voru 22,5% af heildarútgjöldum 2014. Til heilbrigðismála hins opinbera runnu um 16,6% útgjalda. Fjallað er um þróun útgjalda til heilbrigðis-, fræðslu- og velferðarmála í sérstökum köflum hér á eftir, en til þessara málaflokka runnu 56,3% útgjalda hins opinbera eða 25,7% af landsframleiðslu.

Mynd 6. Þrjú stærstu málaflokkar hins opinbera sem hlutfall af VLF

Figure 6. General government main expenditure functions as per cent of GDP

Heilbrigðismál

Heilbrigðisútgjöld hins opinbera námu 7,2% af landsframleiðslu árið 2014

Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála árið 2014 námu 142,8 milljörðum króna¹ eða 7,2% af landsframleiðslu. Þau jukust um 10,0 milljarða milli ára eða um 7,6%. Af heildarútgjöldum hins opinbera árið 2014 fóru 16,6% til heilbrigðismála.

Árið 2014 var 97,5 milljörðum króna ráðstafað til sjúkrahúsaþjónustu. Þessi liður vegur þýngst með 68,2% af heildarútgjöldum hins opinbera til heilbrigðisþjónustu árið 2014. Þjónusta við ferlisjúklinga kemur þar á eftir með 20,7% af heilbrigðisútgjöldum hins opinbera, en þar vegur þýngst almenn heilsugæsla og þjónusta sérfræðilækna utan sjúkrahúsa.

Að raungildi á mann jukust útgjöld hins opinbera til sjúkrahúsastofnana um 2,5% árið 2014 og um 6,1% vegna þjónustu við ferlisjúklinga. Á föstu verðlagi drógust útgjöld á mann til lyfja- og hjálpartækjakaupa saman um 1,8%.

Tafla 8. Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála 2008–2014

Table 8. The general government expenditure on health 2008–2014

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Expenditure on health¹</i>	7,3	7,5	7,1	7,0	7,0	7,1	7,2
1. Lækn.vörur og hjálpartæki <i>Medical products</i>	0,8	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6
2. Þjónusta við ferlisjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,4	1,4	1,4	1,3	1,4	1,4	1,5
3. Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	4,9	5,0	4,7	4,7	4,7	4,8	4,9
4. Forvarnir og alm. heilbr.þj. <i>Public health serv.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Heilbrigðismál ót.a.s. <i>Health n.e.c.</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

¹ Kaup heimila á heilbrigðisþjónustu hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public health is excluded.*

Heilbrigðismál námu 8,9% af landsframleiðslu árið 2014

Heildarútgjöld til heilbrigðismála námu 8,9% af landsframleiðslu á árinu 2014. Hæst urðu heilbrigðisútgjöldin sem hlutfall af landsframleiðslu árið 2003 eða 10,1%. Árið 2014 voru 19,0% útgjaldanna fjármögnuð af einkaaðilum (heimilum og samtökum), en það er svipað hlutfall og undanfarin ár. Heilbrigðisútgjöld á föstu verði hafa aukist um 30,3% frá árinu 1998, en útgjöld á mann hafa aukist um 9,0% á sama tíma.

¹ Frá útgjöldum hins opinbera til heilbrigðismála hafa verið dregin kaup heimila á heilbrigðisþjónustu hins opinbera, en þau flokkast með einkaneyslu heimilanna.

Tafla 9. Heildarútgjöld til heilbrigðismála 1998–2014

Table 9. The expenditure on health 1998–2014

	Hlutfall af landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>			Hlutfall einkaaðila af heild af heild <i>PS % of totals</i>	Heilbr.útgj.- staðvirt ¹ <i>Health exp. in fixed prices¹</i>	Heilbr.útgj.- staðvirt á mann ¹ <i>Health exp. per capita¹</i>
	Hið opinb.	Einkaaðila	Samtals			
	<i>General govern.</i>	<i>Private sector</i>				
1998	7,04	1,70	8,73	19,4	100,0	100,0
1999	7,78	1,66	9,44	17,6	109,8	108,4
2000	7,54	1,73	9,28	18,7	110,8	107,9
2001	7,41	1,72	9,12	18,8	114,2	109,7
2002	8,07	1,78	9,86	18,1	120,6	114,8
2003	8,23	1,84	10,07	18,3	122,2	115,7
2004	7,79	1,79	9,59	18,7	123,7	115,7
2005	7,50	1,71	9,21	18,6	124,5	115,2
2006	7,35	1,62	8,96	18,0	127,5	114,7
2007	7,23	1,53	8,75	17,5	133,8	117,7
2008	7,27	1,53	8,80	17,4	138,3	118,6
2009	7,48	1,64	9,12	18,0	134,2	115,1
2010	7,12	1,74	8,86	19,6	125,9	108,4
2011	6,97	1,68	8,65	19,4	123,6	106,1
2012	6,99	1,69	8,68	19,5	123,4	105,4
2013	7,07	1,69	8,75	19,3	126,6	107,1
2014	7,18	1,68	8,86	19,0	130,3	109,0

¹ Heilbrigðisútgjöld staðvirt með verðvísitölu samneyslunnar og undirvísitölu fyrir heilsu úr vísitölu neysliverðs. Magnvísitala, 1998=100. *Health expenditure deflated by price index of government final consumption and subindex for health from the CPI. Volume index 1998=100.*

Fræðslumál

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu um 131,5 milljörðum króna

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu 7,2% af landsframleiðslu á árinu 2014. Af útgjöldunum rann 48,9% til grunnskólastigsins eða 70,1 milljarður króna. Til háskólastigsins runnu af hálfu hins opinbera 28,5 milljarðar króna eða 1,4% af landsframleiðslu. Framhaldsskólastigið tók til sín nokkru lægri fjárhæð eða 23 milljarða króna sem er 3,9% hærrí fjárhæð en árið áður. Útgjöld hins opinbera til leikskólastigsins námu 14,4 milljörðum króna 2014 og jukust þau um 17,8% milli ára. Að raungildi á mann drógust útgjöld til framhaldsskólastigs saman um 1,1%, um 0,7% í tilfelli háskólastigsins en jukust til annarra skólastiga.

Tafla 10. Útgjöld hins opinbera til fræðslumála 2008–2014

Table 10. The general government expenditure on education 2008–2014

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fræðsluútgjöld alls¹ <i>Expenditure on education¹</i>	7,4	7,5	7,3	7,1	7,0	6,9	7,2
1. Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
2. Grunnskólastig <i>Primary and secondary edu.</i>	3,5	3,5	3,4	3,5	3,3	3,3	3,5
3. Framhaldsskólastig <i>Upper secondary edu.</i>	1,2	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
4. Háskólastig <i>Tertiary education</i>	1,5	1,6	1,6	1,4	1,5	1,5	1,4
5. Önnur skólastig <i>Other school levels</i>	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
6. Önnur fræðslumál ót.a.s. <i>Education n.e.c.</i>	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1

¹ Kaup heimila á fræðsluþjónustu hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public education in excluded.*

Tafla 11. Heildarútgjöld til fræðslumála 1998–2014Table 11. *The expenditure on education 1998–2014*

	Hlutfall af landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>			Hlutfall heimila af heild <i>HH % of totals</i>	Fræðsluútgj. staðvirt ¹ <i>Edu. exp. in fixed prices¹</i>	Fræðsluútgj. staðvirt á mann ¹ <i>Edu. exp. per capita¹</i>
	Hið opinb. <i>General govern.</i>	Heimili <i>House- holds</i>	Samtals <i>Total</i>			
1998	6,40	0,68	7,08	9,6	100,0	100,0
1999	6,57	0,69	7,26	9,5	103,7	102,4
2000	6,64	0,69	7,33	9,4	106,9	104,1
2001	6,90	0,71	7,61	9,3	115,7	111,2
2002	7,54	0,78	8,33	9,4	123,9	118,0
2003	7,48	0,87	8,35	10,4	123,1	116,5
2004	7,36	0,82	8,18	10,0	128,7	120,5
2005	7,52	0,81	8,33	9,8	137,0	126,8
2006	7,51	0,79	8,30	9,5	142,5	128,2
2007	7,20	0,73	7,93	9,2	146,2	128,5
2008	7,38	0,68	8,06	8,4	152,8	131,0
2009	7,48	0,69	8,17	8,4	146,7	125,8
2010	7,33	0,70	8,03	8,7	139,8	120,4
2011	7,14	0,71	7,85	9,0	136,5	117,2
2012	6,98	0,73	7,71	9,4	132,5	113,1
2013	6,93	0,74	7,68	9,7	133,8	113,1
2014	7,21	0,75	7,96	9,4	141,1	118,0

¹ Fræðsluútgjöld hins opinbera staðvirt með verðvísitölu samneyslunnar. Fræðsluútgjöld einkaaðila staðvirt með verðvísitölu einkaneyslu fræðsluútgjalda. Magnvísitala, 1998=100. *Public expenditure on education deflated by price index of government final consumption. Private expenditure deflated by a subindex from the private final consumption. Volume index, 1998=100*

Útgjöld til fræðslumála voru 483 þúsund krónur á mann árið 2014 og hafa þau regist saman um 53 þúsund krónur frá 2008 á föstu verðlagi eða um 9,9%.

Til fræðslumála í landinu er ráðstafað um 8% af landsframleiðslu

Heildarútgjöld til fræðslumála voru um 8,0% af landsframleiðslu árið 2014. Um 9,4% útgjaldanna eru fjármögnuð af heimilunum og hefur hlutdeild þeirra aukist síðustu sex ár. Fræðsluútgjöld á föstu verði hafa lækkað um 7,7% frá árinu 2008 en árin þar á undan höfðu þau vaxið jafnt og þétt. Frá árinu 1998 hafa útgjöldin aukist að raungildi um 41% eða um 17,7% á mann.

Almannatryggingar og velferðarmál

Til málaflokksins almannatryggingar og velferðarmál teljast ýmiss konar félagslegar tilfærslur til einstaklinga, t.d. vegna elli, örorku, fæðinga og atvinnuleysis, og ýmiss konar velferðarþjónusta, einkum við börn, aldraða og fatlaða. Umsjón með tekjutilfærslum er að mestu í höndum almannatrygginga. Velferðarþjónusta við börn, fatlaða og aldraða er hins vegar að mestu á vegum sveitarfélaga.

Tæpir 205 milljarðar króna til almannatrygginga og velferðarmála

Á árinu 2014 runnu 204,5 milljarðar króna til málaflokksins, eða 10,3% af landsframleiðslu og er það svipað hlutfall og árið 2013. Útgjöld vegna atvinnuleysis hafa samt dregist saman um 17,5% frá árinu áður, sem skýrist af batnandi stöðu á vinnumarkaði.

Útgjöld hins opinbera vegna örorku og fötlunar og öldrunar eru umfangsmestu útgjaldaliðirnir. Útgjöld vegna örorku og fötlunar námu 3,0% af landsframleiðslu. Til öldrunar runnu 2,6% og til fjölskyldna og barna um 2,4%.

Tafla 12. Opinber útgjöld til almannatrygginga og velferðarmála 2008–2014

Table 12. The general government expenditure on social protection 2008–2014

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Alm.trygg. og velf.mál alls <i>Social protection</i>	8,59	10,71	10,68	11,13	10,62	10,24	10,28
1. Sjúkdómar <i>Sickness</i>	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06
2. Örorka og fötlun <i>Disability</i>	2,28	2,58	2,60	2,81	2,81	2,88	2,97
3. Öldrun <i>Old age</i>	2,16	2,11	2,01	2,46	2,49	2,46	2,60
4. Eftirlifendur <i>Survivors</i>	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
5. Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	2,44	2,64	2,61	2,31	2,25	2,37	2,37
6. Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	0,35	1,64	1,58	1,47	1,29	0,95	0,74
7. Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	0,65	0,92	1,00	1,36	1,08	0,71	0,70
8. Félagsleg aðstoð ót.a.s. <i>Social exclusion</i>	0,30	0,37	0,42	0,42	0,42	0,42	0,44
9. Alm.tr. og velf.mál ót.a.s. <i>Soc. prot. n.e.c.</i>	0,33	0,38	0,38	0,24	0,22	0,36	0,38

Útgjöldin námu 625 þúsund krónum á mann

Árið 2014 voru útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála 625 þúsund krónur á mann á verðlagi þess árs. Útgjöld hins opinbera vegna örorku og fötlunar voru tæplega 181 þúsund krónur á mann 2014 og vegna öldrunar 158 þúsund krónur og er þetta töluræð hækkun í báðum flokkum eða 6,9% og 9,6%. Útgjöld vegna fjölskyldna og barna hækkðu lítillega og námu um 144 þúsund krónum á mann árið 2014. Undanfarin tvö ár hefur dregið verulega úr útgjöldum vegna atvinnuleysis, en þau voru 45 þúsund krónur á mann 2014. Kostnaður vegna húsnæðisaðstoðar nam tæplega 43 þúsund krónum á mann árið 2014. Það er lækkun um 0,4% frá 2013 en 52% lækkun frá því sem hann var þegar hann var mestur, árið 2011.

Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera

Peningalegar eignir jukust um 93 milljarða króna

Peningalegar eignir hins opinbera námu 1.291 milljörðum króna í árslok 2014 eða sem nemur 64,9% af landsframleiðslu. Lánveitingar námu 197 milljörðum króna í árslok 2014 og sjóðir og bankainnistæður námu 533 milljörðum króna í árslok.

Heildarskuldir hins opinbera voru 2.291 milljarður króna í árslok 2014

Heildarskuldir hins opinbera námu 2.291 milljarði króna í árslok 2014 eða 115% af landsframleiðslu. Aukning í skuldum var meiri en aukning í eignum. Erlendar lántökur námu 418,7 milljörðum króna í árslok eða 21% af landsframleiðslu. Innlendar lántökur námu 356,6 milljörðum króna í árslok, 17,9% af landsframleiðslu.

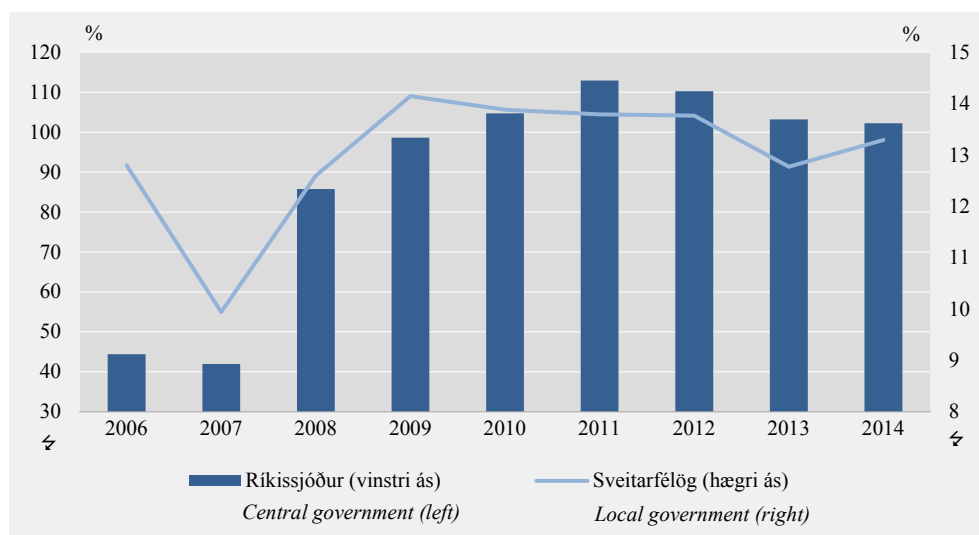
Tafla 13. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2008–2014

Table 13. The general government financial assets and liabilities 2008–2014

Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	73,1	75,4	73,0	75,4	70,3	63,7	64,9
Skuldir <i>Liabilities</i>	98,1	112,9	118,7	126,7	123,9	115,4	115,2
Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	20,0	39,3	44,6	46,4	47,3	44,9	44,1
Lántökur <i>Loans</i>	47,5	43,6	43,6	48,7	45,4	40,4	39,0
Innlendar lántökur <i>Domestic loans</i>	23,9	18,1	20,1	20,6	19,7	19,0	17,9
Erlendar lántökur <i>Foreign loans</i>	23,6	25,5	23,5	28,2	25,7	21,4	21,0
Lífeyrisskuldbindingar <i>Pension liabilities</i>	24,8	23,8	23,7	24,5	24,7	24,3	24,6
Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	5,8	6,2	6,8	7,1	6,4	5,8	7,4
Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-25,0	-37,5	-45,7	-51,4	-53,6	-51,7	-50,3

Mynd 7. Skuldir ríkissjóðs og sveitarfélaga sem hlutfall af VLF

Figure 7. The liabilities of central and local governments as per cent of GDP

Hið opinbera og opinber fyrirtæki

Eins og fram kom hér að framan nær hin hefðbundna skilgreining hins opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum einungis til þeirrar starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með sölu á vöru og þjónustu á almennum markaði. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vöru og þjónustu, er ekki talin til opinbera geirans, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins.

Tafla 14. Fjármál hins opinbera og fyrirtækja þess 2008–2014

Table 14. Public sector accounts 2008–2014

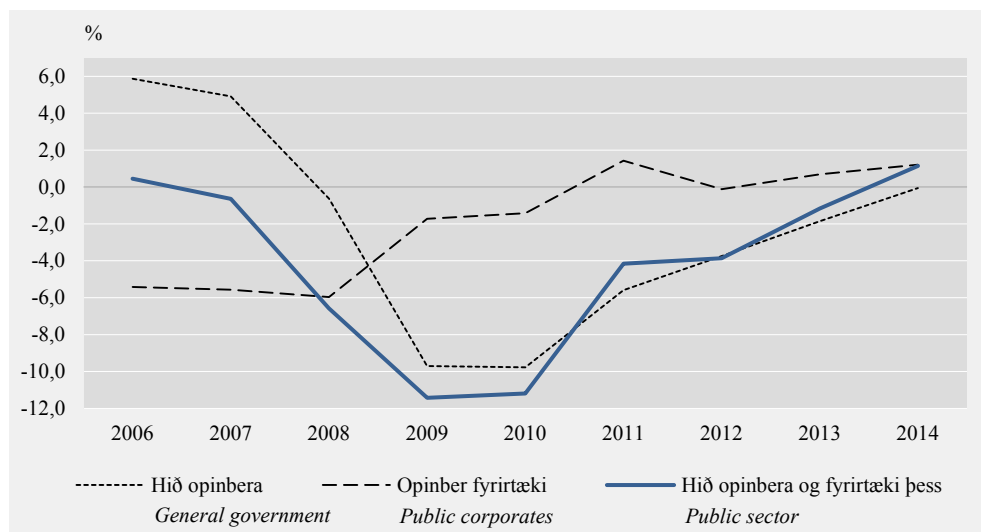
Hlutfall af VLF Per cent of GDP	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Rekstrartekjur Total revenue	64,5	57,6	55,0	57,1	58,7	58,5	59,5
Rekstrargjöld Total expenditure	75,8	64,8	63,3	60,1	61,2	57,8	56,3
Rekstrarjöfn. Net operation balance	-11,2	-7,2	-8,3	-3,0	-2,5	0,7	3,2
Fjárfesting Acq. nonfin. assets	7,9	4,2	2,9	1,2	1,4	1,8	2,1
Tekjuafkoma Net lending/borrowing	-19,1	-11,4	-11,2	-4,2	-3,9	-1,2	1,1
Hrein peningaleg eign Net fin. assets	-60,1	-74,7	-77,7	-82,0	-78,4	-59,0	-58,1

Tekjuafkoma hins opinbera og fyrirtækja þess var jákvæð um 1,1% af landsframleiðslu 2014.

Frá hagstjórnarlegu sjónarmiði er áhugavert að skoða efnahagsleg áhrif opinbera geirans í víðari skilgreiningu, þ.e. hins opinbera og fyrirtækja þess. Heildartekjur námu 59,5% af landsframleiðslu 2014 og heildarútgjöld 56,3%. Tekjuafkoma¹ opinbera geirans var jákvæð um 1,1% af landsframleiðslu 2014 á sama tíma og tekjuafkoma hins opinbera samkvæmt þrengri skilgreiningu var neikvæð um 0,1%. Tekjujöfnuðurinn í heild í hlutfalli af landsframleiðslu er jákvæður en það hefur ekki gerst síðan árið 2006.

Mynd 8. Tekjuafkoma opinberra aðila sem hlutfall af VLF

Figure 8. Public sector's financial balance as per cent of GDP

Skýringar Notes: 192 milljarða króna yfirtaka ríkissjóðs 2008 á töpuðum kröfum Seðlabanka Íslands er ekki meðtalin. The central government debt assumption of 192 billion ISK in 2008 is excluded.

¹ Tekjuafkoma sýnir mismun tekna og rekstrar- og fastafjárútgjalda. Þessi jöfnuður veitir vísbendingu um hvort hið opinbera leggur öðrum aðilum hagkerfisins til fjármagn (nettó) eða tekur til sín fjármagn; m.ö.o. hvort hið opinbera hafi þensluhvetjandi áhrif eða ekki.

Frekari upplýsingar

Í heftinu hefur megináhersla verið lögð á fjármál hins opinbera, bæði í texta og töflum. Töflur í ýtarlegri sundurliðun auk samsvarandi upplýsinga um ríkissjóð, sveitarfélög og almannatryggingar eru á vefsíðu Hagstofunnar, undir fjármálum hins opinbera:

→ www.hagstofa.is/Hagtolur/Thjodhagsreikningar/Fjarmal-hins-opinbera

English summary

In 2014, the financial balance of the general government was 1.2 billion ISK in deficit or 0.1% of GDP, compared with a deficit of 1.9% of GDP for 2013. The reduced deficit in 2014 is explained by 14.0% increase in revenue and 9.4% increase in expenditure. The general government total revenue amounted to 45.6% of GDP in 2014 while its total expenditure amounted to 45.7% of GDP.

In 2014, the total expenditure on health was 8.9% of GDP, of which 81.0% was financed by the general government and the rest by the private sector. The health expenditure per capita was 436 thousand ISK in 2014 and has decreased by 10.3% in real terms since 2008. The total expenditure on education was 158 billion ISK in 2014 or 8.0% of GDP, of which 90.6% was financed by the general government. The public expenditure per capita was 438 thousand ISK in 2014 and has decreased by 11.2% from 2008 in 2014 prices.

The general government net financial assets, i.e. financial assets less liabilities, were negative by 1,000 billion ISK in 2014 or 50.3 of GDP. The deterioration from 2013 is 29.6 billion ISK. The general government total financial assets amounted to 1,291 billion ISK at the end of 2014 and the total liabilities, 2,291 billion ISK.

The results published here have been revised back to year 1998. The main reason is a revision of Financial Intermediation Services Indirectly measured (FISIM), due to improved source data, and, a revision of net acquisition of fixed assets measures due to better source data for R&D.

All data referred to in this issue of the Statistical Series has been published on the website of Statistics Iceland in English at:

www.statice.is/Statistics/National-accounts-and-public-fin/Public-finances.

Tafla 15. Rekstrarreikningur hins opinbera árin 2009–2014Table 15. *The general government statement of operations 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	617.098	641.141	682.304	740.768	795.732	906.988
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	462.755	477.979	519.116	561.567	606.243	700.831
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	45.912	63.599	66.820	64.882	69.899	73.432
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	2.156	2.403	2.944	3.733	2.881	2.534
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	106.275	97.160	93.424	110.586	116.710	130.191
Heildargjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	771.326	799.305	777.342	807.229	830.530	908.205
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	740.400	777.274	765.977	796.519	813.896	886.095
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	216.455	219.395	229.037	242.024	256.075	275.652
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	191.444	195.315	206.099	212.573	221.304	230.033
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	33.511	33.601	35.076	36.976	38.274	39.617
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	95.894	77.238	70.481	85.381	87.529	94.799
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	28.286	27.762	29.154	30.485	31.070	29.477
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	5.329	4.890	4.514	3.838	4.342	5.159
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	122.363	120.956	138.352	134.950	133.645	139.441
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ¹ <i>Other expense¹</i>	47.118	98.117	53.263	50.293	41.658	71.916
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	30.927	22.031	11.366	10.710	16.634	22.110
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	64.437	55.632	46.441	47.686	54.908	61.728
23 Afskriftir <i>of fixed capital</i>	-33.511	-33.601	-35.076	-36.976	-38.274	-39.617
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) <i>Net lending and net borrowing (1-2-31)</i>	-154.228	-158.164	-95.038	-66.461	-34.798	-1.217
32 Peningalegar eignir, hreyfingar <i>Financial assets, transactions</i>	72.938	35.975	61.014	-77.898	-38.388	52.467
33 Skuldir, hreyfingar <i>Liabilities, transactions</i>	227.166	194.140	156.052	-11.437	-3.590	53.685

Tafla 16. Rekstrarreikningur ríkissjóðs árin 2009–2014Table 16. *The central government statement of operations 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	450.278	474.717	497.094	545.548	584.545	686.128
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	324.192	339.998	363.277	396.770	426.670	510.990
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	45.912	63.599	66.820	64.882	69.899	73.432
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	8.010	8.340	9.526	11.062	10.637	10.378
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	72.164	62.781	57.471	72.834	77.339	91.326
Heildargjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	578.706	621.511	593.651	603.898	618.049	669.829
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	558.919	611.728	589.343	602.954	613.595	661.988
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	111.778	112.747	113.089	120.473	127.772	135.141
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	95.617	98.105	102.378	104.610	103.571	104.271
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	23.343	24.565	25.591	26.977	27.924	28.904
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	90.874	71.479	63.316	77.177	80.235	87.236
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	24.753	24.252	24.505	25.200	25.739	25.069
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	157.542	169.848	187.438	183.007	195.376	199.884
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	20.952	22.421	28.079	23.506	20.370	18.799
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ¹ <i>Other expense¹</i>	34.060	88.310	44.947	42.005	32.609	62.682
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	19.787	9.783	4.308	943	4.454	7.842
311 Hrein fjárfesting í efnisl. eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	43.130	34.348	29.899	27.920	32.378	36.746
23 Afskriftir <i>of fixed capital</i>	-23.343	-24.565	-25.591	-26.977	-27.924	-28.904
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) <i>Net lending and net borrowing (1-2-31)</i>	-128.428	-146.793	-96.557	-58.349	-33.503	16.298
32 Peningalegar eignir, hreyfingar <i>Financial assets, transactions</i>	85.814	28.501	68.993	-77.152	-44.330	62.457
33 Skuldir, hreyfingar <i>Liabilities, transactions</i>	214.242	175.294	165.550	-18.802	-10.826	46.159

Tafla 17. Rekstrarreikningur sveitarfélaga árin 2009–2014Table 17. *The local government statement of operations 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	191.270	194.442	214.243	224.367	243.636	254.908
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	138.563	137.981	155.839	164.797	179.573	189.840
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	0	0	0	0	0	0
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	20.705	23.299	24.393	24.139	27.050	28.627
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	32.001	33.162	34.011	35.431	37.014	36.441
Heildargjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	206.630	207.769	219.346	232.997	250.923	271.001
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	195.560	195.542	212.311	223.264	238.786	256.760
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	89.324	90.338	98.783	103.815	109.430	120.356
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	64.915	66.286	71.688	75.722	84.610	89.976
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	10.168	9.036	9.485	9.999	10.350	10.713
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	5.000	5.737	7.147	8.190	7.271	7.510
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	3.226	3.218	4.301	4.875	5.083	4.184
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	982	1.015	1.162	1.133	1.228	1.400
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	9.227	10.321	11.721	11.632	12.365	13.729
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög <i>Other expense</i>	12.719	9.590	8.024	7.897	8.450	8.892
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	11.069	12.227	7.036	9.732	12.137	14.241
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	21.237	21.263	16.521	19.731	22.486	24.955
23 Afskriftir <i>of fixed capital</i>	-10.168	-9.036	-9.485	-9.999	-10.350	-10.713
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) <i>Net lending and net borrowing (1-2-31)</i>	-15.360	-13.327	-5.104	-8.630	-7.287	-16.093
32 Peningalegar eignir, hreyfingar <i>Financial assets, transactions</i>	7.045	-7.587	319	-3.441	-65	-11.096
33 Skuldir, hreyfingar <i>Liabilities, transactions</i>	44.358	7.948	8.640	-186	2.248	223

Tafla 18. Rekstrarreikningur almannatrygginga árin 2009–2014Table 18. *The social security funds' statement of operations 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	133.766	143.048	160.606	157.774	166.830	168.559
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	0	0	0	0	0	0
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	0	0	0	0	0	0
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	131.657	141.831	158.664	155.452	164.473	166.135
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	2.110	1.217	1.942	2.321	2.357	2.424
Heildargjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	144.207	141.092	153.983	157.255	160.838	169.981
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	144.137	141.071	153.962	157.221	160.794	169.954
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	15.353	16.310	17.165	17.736	18.873	20.156
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	30.912	30.925	32.033	32.240	33.124	35.786
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	0	0	0	0	0	0
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	20	22	18	14	23	53
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	307	291	348	410	248	223
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	5.022	5.093	5.552	6.618	7.017	6.481
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	92.184	88.214	98.552	99.813	100.910	106.913
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög <i>Other expense</i>	339	217	292	391	599	342
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	70	21	22	34	44	27
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	70	21	22	34	44	27
23 Afskriftir <i>of fixed capital</i>	0	0	0	0	0	0
Tekjuafgangur / halli (1-2-31) <i>Net lending and net borrowing (1-2-31)</i>	-10.440	1.956	6.623	519	5.992	-1.422
32 Peningalegar eignir, hreyfingar <i>Financial assets, transactions</i>	-19.921	15.061	-8.298	2.694	6.007	1.106
33 Skuldir, hreyfingar <i>Liabilities, transactions</i>	-9.481	13.106	-14.921	2.176	15	2.529

Tafla 19. Sundurliðun á tekjum hins opinbera 2009–2014

Table 19. Detailed classification of general government revenue 2009–2014

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Heildartekjur <i>Total revenue</i>	617.098	641.141	682.304	740.768	795.732	906.988
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	462.755	477.979	519.116	561.567	606.243	700.831
111 Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income and profits</i>	239.890	239.664	266.823	283.238	315.577	360.474
112 Skattar á launagreiðslur og vinnuafl <i>Taxes on payroll and workforce</i>	2.470	2.827	2.900	5.402	6.534	6.994
113 Eignarskattar <i>Taxes on property</i>	32.806	38.068	39.282	44.304	46.493	49.634
114 Skattar á vöru og þjónustu <i>Taxes on goods and services</i>	176.077	185.481	195.153	210.948	220.803	233.856
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti <i>Taxes on international trade and transactions</i>	5.309	5.952	7.288	7.682	5.815	6.058
116 Aðrir skattar <i>Other taxes</i>	6.203	5.988	7.670	9.993	11.020	43.814
12 Tryggingargjöld <i>Social contributions</i>	45.912	63.599	66.820	64.882	69.899	73.432
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	2.156	2.403	2.944	3.733	2.881	2.534
131 Fjárframlög frá opinberum aðilum, erlendum <i>From foreign gov.</i>	0	0	321	846	124	54
132 Fjárframlög frá alþjóðastofnunum <i>From international organisations</i>	2.156	2.403	2.623	2.887	2.756	2.480
133 Fjárframlög frá hinu opinbera <i>From other general government units</i>	–	–	–	–	–	–
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	106.275	97.160	93.424	110.586	116.710	130.191
141 Eignatekjur <i>Property income</i>	53.364	39.990	34.557	47.305	51.116	61.745
142 Sala á vöru og þjónustu <i>Sale of goods and services</i>	46.485	48.930	49.787	56.584	57.455	60.840
143 Sektir og skaðabætur <i>Fines, penalties and forfeits</i>	2.714	3.214	4.485	2.844	3.600	3.487
144 Frjáls fjárframlög <i>Voluntary transfers other than grants</i>	1.489	1.682	1.493	1.322	1.301	1.814
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur <i>Miscellaneous and unidentified revenue</i>	2.223	3.344	3.102	2.530	3.237	2.305

Tafla 20. Tekjur hins opinbera árin 2009–2014
Table 20. The general government revenue 2009–2014

Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	38,8	39,6	40,1	41,7	42,4	45,6
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	29,1	29,5	30,5	31,6	32,3	35,2
111 Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income and profits</i>	15,1	14,8	15,7	16,0	16,8	18,1
112 Skattar á laungreiðslur og vinnuafli <i>Taxes on payroll and workforce</i>	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4
113 Eignarskattar <i>Taxes on property</i>	2,1	2,4	2,3	2,5	2,5	2,5
114 Skattar á vöru og þjónustu <i>Taxes on goods and services</i>	11,1	11,5	11,5	11,9	11,8	11,8
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti <i>Taxes on international trade</i>	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
116 Aðrir skattar <i>Other taxes</i>	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	2,2
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	2,9	3,9	3,9	3,7	3,7	3,7
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
131 Frá erlendum opinberum aðilum <i>From foreign governments</i>	–	–	0,0	0,0	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum <i>From international organisations</i>	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1
133 Frá opinberum aðilum <i>From other general government units</i>	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	6,7	6,0	5,5	6,2	6,2	6,5
141 Eignatekjur <i>Property income</i>	3,4	2,5	2,0	2,7	2,7	3,1
142 Sala á vöru og þjónustu <i>Sale of goods and services</i>	2,9	3,0	2,9	3,2	3,1	3,1
143 Sektir og skaðabætur <i>Fines, penalties and forfeits</i>	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
144 Frjáls fjárframlög <i>Voluntary transfers other than grants</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur <i>Misc. and unidentified revenue</i>	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1
Innbyrðis hlutdeild <i>Percentage breakdown</i>						
1 Heildartekjur <i>Total revenue</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	75,0	74,6	76,1	75,8	76,2	77,3
111 Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income and profits</i>	38,9	37,4	39,1	38,2	39,7	39,7
112 Skattar á laungreiðslur og vinnuafli <i>Taxes on payroll and workforce</i>	0,4	0,4	0,4	0,7	0,8	0,8
113 Eignarskattar <i>Taxes on property</i>	5,3	5,9	5,8	6,0	5,8	5,5
114 Skattar á vöru og þjónustu <i>Taxes on goods and services</i>	28,5	28,9	28,6	28,5	27,7	25,8
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti <i>Taxes on international trade</i>	0,9	0,9	1,1	1,0	0,7	0,7
116 Aðrir skattar <i>Other taxes</i>	1,0	0,9	1,1	1,3	1,4	4,8
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	7,4	9,9	9,8	8,8	8,8	8,1
13 Fjárframlög <i>Grants</i>	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	0,3
131 Frá erlendum opinberum aðilum <i>From foreign governments</i>	–	–	0,0	0,1	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum <i>From international organisations</i>	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
133 Frá opinberum aðilum <i>From other general government units</i>	–	–	0,0	0,1	0,0	0,0
14 Aðrar tekjur <i>Other revenues</i>	17,2	15,2	13,7	14,9	14,7	14,4
141 Eignatekjur <i>Property income</i>	8,6	6,2	5,1	6,4	6,4	6,8
142 Sala á vöru og þjónustu <i>Sale of goods and services</i>	7,5	7,6	7,3	7,6	7,2	6,7
143 Sektir og skaðabætur <i>Fines, penalties and forfeits</i>	0,4	0,5	0,7	0,4	0,5	0,4
144 Frjáls fjárframlög <i>Voluntary transfers other than grants</i>	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur <i>Misc. and unidentified revenue</i>	0,4	0,5	0,5	0,3	0,4	0,3

Tafla 21. Heildarútgjöld hins opinbera árin 2009–2014, flokkað eftir málaflokkum

Table 21. The general government expenditure by functions 2009–2014

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	771.326	799.305	777.342	807.229	830.530	908.205
01 Æðsta stjórnarsýsla <i>General public services</i>	151.946	139.753	137.042	155.635	155.880	163.625
02 Varnarmál <i>Defence</i>	652	747	655	343	524	415
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál <i>Public order and safety</i>	24.723	20.566	27.901	25.152	26.729	30.118
04 Efnahags- og atvinnumál <i>Economic affairs</i>	95.754	109.426	97.172	85.219	90.790	117.941
05 Umhverfismál <i>Environmental protection</i>	10.160	10.023	9.965	10.677	10.096	13.051
06 Húsnaðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	7.527	38.505	5.729	19.435	11.077	9.256
07 Heilbrigðismál <i>Health</i>	125.452	121.532	124.226	131.158	139.586	150.898
08 Menningar-, íþrótt- og trúmál <i>Recreation, culture and religion</i>	55.472	56.584	52.951	55.016	61.268	62.891
09 Menntamál <i>Education</i>	129.465	129.309	132.381	135.969	142.282	155.463
10 Almannatryggingar og velferðarmál <i>Social protection</i>	170.174	172.861	189.319	188.625	192.298	204.547
Innbyrðis hlutdeild <i>Percentage breakdown</i>						
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
01 Æðsta stjórnarsýsla <i>General public services</i>	19,70	17,48	17,63	19,28	18,77	18,02
02 Varnarmál <i>Defence</i>	0,08	0,09	0,08	0,04	0,06	0,05
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál <i>Public order and safety</i>	3,21	2,57	3,59	3,12	3,22	3,32
04 Efnahags- og atvinnumál <i>Economic affairs</i>	12,41	13,69	12,50	10,56	10,93	12,99
05 Umhverfismál <i>Environmental protection</i>	1,32	1,25	1,28	1,32	1,22	1,44
06 Húsnaðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	0,98	4,82	0,74	2,41	1,33	1,02
07 Heilbrigðismál <i>Health</i>	16,26	15,20	15,98	16,25	16,81	16,62
08 Menningar-, íþrótt- og trúmál <i>Recreation, culture and religion</i>	7,19	7,08	6,81	6,82	7,38	6,92
09 Menntamál <i>Education</i>	16,78	16,18	17,03	16,84	17,13	17,12
10 Almannatryggingar og velferðarmál <i>Social protection</i>	22,06	21,63	24,35	23,37	23,15	22,52
Á verðlagi samneyslu ársins 2014 <i>At 2014 prices of government final consumption</i>						
Heildarútgjöld <i>Total expenditure</i>	901.014	888.132	819.281	807.229	797.212	839.191
01 Æðsta stjórnarsýsla <i>General public services</i>	177.493	155.284	144.436	155.635	149.627	151.191
02 Varnarmál <i>Defence</i>	762	831	691	343	503	383
03 Lög-og réttargæsla og öryggismál <i>Public order and safety</i>	28.880	22.852	29.406	25.152	25.656	27.830
04 Efnahags- og atvinnumál <i>Economic affairs</i>	111.854	121.586	102.415	85.219	87.148	108.979
05 Umhverfismál <i>Environmental protection</i>	11.868	11.136	10.503	10.677	9.691	12.059
06 Húsnaðis-, skipulags- og veitumál <i>Housing and community amenities</i>	8.793	42.784	6.038	19.435	10.633	8.553
07 Heilbrigðismál <i>Health</i>	146.545	135.038	130.929	131.158	133.986	139.432
08 Menningar-, íþrótt- og trúmál <i>Recreation, culture and religion</i>	64.799	62.872	55.808	55.016	58.810	58.112
09 Menntamál <i>Education</i>	151.233	143.679	139.523	135.969	136.574	143.649
10 Almannatryggingar og velferðarmál <i>Social protection</i>	198.786	192.071	199.533	188.625	184.583	189.003

Tafla 22. Heildarútgjöld hins opinbera 2009–2014, hagræn flokkunTable 22. *The general government expenditure by economic type 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Heildarútgjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	771.326	799.305	777.342	807.229	830.530	908.205
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	738.881	777.274	765.977	796.633	813.896	886.095
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	216.455	219.395	229.037	242.024	256.075	275.652
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	191.444	195.315	206.099	212.573	221.304	230.033
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	31.992	33.601	35.076	37.090	38.274	39.617
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	95.894	77.238	70.481	85.381	87.529	94.799
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	28.286	27.762	29.154	30.485	31.070	29.477
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	5.329	4.890	4.514	3.838	4.342	5.159
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	122.363	120.956	138.352	134.950	133.645	139.441
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ¹ <i>Other expense¹</i>	47.118	98.117	53.263	50.293	41.658	71.916
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	32.445	22.031	11.366	10.596	16.634	22.110
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	64.437	55.632	46.441	47.686	54.908	61.728
23 Afskriftir (-) <i>Consumption of fixed capital</i>	-31.992	-33.601	-35.076	-37.090	-38.274	-39.617
Hlutfall af landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Heildarútgjöld (2+31) <i>Total expenditure (2+31)</i>	48,5	49,4	45,7	45,5	44,2	45,7
2 Rekstrarútgjöld <i>Expenses</i>	46,5	48,0	45,0	44,9	43,3	44,5
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	13,6	13,6	13,5	13,6	13,6	13,9
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	12,0	12,1	12,1	12,0	11,8	11,6
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	2,0	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	6,0	4,8	4,1	4,8	4,7	4,8
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,5
26 Fjárframlög <i>Grants</i>	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	7,7	7,5	8,1	7,6	7,1	7,0
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ¹ <i>Other expense¹</i>	3,0	6,1	3,1	2,8	2,2	3,6
31 Fastafjárútgjöld <i>Nonfinancial assets</i>	2,0	1,4	0,7	0,6	0,9	1,1
311 Fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	4,1	3,4	2,7	2,7	2,9	3,1
23 Afskriftir (-) <i>Consumption of fixed capital</i>	-2,0	-2,1	-2,1	-2,1	-2,0	-2,0

Tafla 23. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2009–2014Table 23. *The general government financial assets and liabilities 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
62 Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	1.197.729	1.181.464	1.282.090	1.248.173	1.197.613	1.290.951
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	264.025	364.749	568.430	511.200	426.343	533.292
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	21	220	225	19	22	32
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	396.577	271.808	177.211	192.792	196.556	196.940
6215 Hlutafé <i>Shares and other equity</i>	369.224	378.708	367.357	361.606	400.939	385.223
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	167.881	165.980	168.868	182.556	173.753	175.463
63 Skuldir <i>Liabilities</i>	1.794.011	1.921.313	2.155.359	2.198.968	2.168.447	2.291.379
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	624.684	722.456	788.758	839.575	842.604	877.939
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	692.430	705.769	828.872	806.364	759.610	775.251
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	287.775	324.945	350.148	350.166	357.120	356.558
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	404.656	380.824	478.724	456.198	402.490	418.694
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	378.239	383.089	416.894	438.557	457.269	490.028
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	98.658	109.999	120.835	114.471	108.965	148.160
Hrein peningaleg eign (62–63) <i>Net financial assets (62–63)</i>	-596.282	-739.849	-873.269	-950.795	-970.834	-1.000.429
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
62 Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	75,4	73,0	75,4	70,3	63,7	64,9
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	16,6	22,5	33,4	28,8	22,7	26,8
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	25,0	16,8	10,4	10,9	10,5	9,9
6215 Hlutafé <i>Shares and other equity</i>	23,2	23,4	21,6	20,4	21,3	19,4
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	10,6	10,3	9,9	10,3	9,2	8,8
63 Skuldir <i>Liabilities</i>	112,9	118,7	126,7	123,9	115,4	115,2
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	39,3	44,6	46,4	47,3	44,9	44,1
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	43,6	43,6	48,7	45,4	40,4	39,0
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	18,1	20,1	20,6	19,7	19,0	17,9
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	25,5	23,5	28,2	25,7	21,4	21,0
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	23,8	23,7	24,5	24,7	24,3	24,6
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	6,2	6,8	7,1	6,4	5,8	7,4
Hrein peningaleg eign (62–63) <i>Net financial assets (62–63)</i>	-37,5	-45,7	-51,4	-53,6	-51,7	-50,3

Tafla 24. Heilbrigðisútgjöld hins opinbera 2009–2014Table 24. *The general government expenditure on health 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	118.879	115.145	118.563	124.179	132.779	142.823
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	13.617	12.602	12.401	12.251	11.715	12.085
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	22.176	22.047	22.923	24.075	26.485	29.512
3 Sjúkrahúsþjónusta <i>Hospital services</i>	79.286	76.537	79.608	84.075	90.510	97.467
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	696	676	534	518	511	602
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	3.106	3.283	3.096	3.259	3.558	3.158
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	7,48	7,12	6,97	6,99	7,07	7,18
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	0,86	0,78	0,73	0,69	0,62	0,61
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,40	1,36	1,35	1,36	1,41	1,48
3 Sjúkrahúsþjónusta <i>Hospital services</i>	4,99	4,73	4,68	4,74	4,82	4,90
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	0,20	0,20	0,18	0,18	0,19	0,16
Staðvirt á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2014						
<i>Per capita, at 2014 prices of government final consumption</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls¹ <i>Total public expenditure on health¹</i>	470,8	435,4	423,9	419,0	426,0	436,3
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical products, appliances and equipment</i>	53,9	47,7	44,3	41,3	37,6	36,9
2 Þjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	87,8	83,4	82,0	81,2	85,0	90,1
3 Sjúkrahúsþjónusta <i>Hospital services</i>	314,0	289,4	284,6	283,7	290,4	297,7
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	2,8	2,6	1,9	1,7	1,6	1,8
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	12,3	12,4	11,1	11,0	11,4	9,6

¹ Kaup heimila á heilbrigðisþjónustu frá hinu opinbera hafa verið dregin frá. *The households purchase of public health care is excluded.*

Tafla 25. Fræðsluútgjöld hins opinbera 2009–2014Table 25. *The general government expenditure on education 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ <i>Total expenditure on education¹</i>	118.924	118.635	121.466	123.917	130.235	143.393
1 Leikskóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	50.664	49.659	52.968	51.363	54.230	61.853
1.1 Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	11.949	11.324	11.962	11.695	12.262	14.440
1.2 Barnaskólastig <i>Primary education</i>	38.715	38.335	41.006	39.668	41.968	47.413
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	37.507	36.468	38.099	39.829	41.416	45.747
2.1 Unglingastig <i>Lower secondary education</i>	16.952	16.622	17.668	18.492	19.270	22.730
2.2 Framhaldsskólastig <i>Upper secondary education</i>	20.555	19.846	20.432	21.337	22.146	23.018
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	218	213	204	211	211	210
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	24.689	25.895	24.092	25.805	27.276	28.459
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	2.120	2.114	1.631	2.243	2.583	2.174
6 Stoðþjónusta í skólstarfi <i>Subsidiary services to education</i>	1.704	2.069	1.820	1.954	1.895	2.085
7 Menntamál, ótalin annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	2.021	2.217	2.651	2.513	2.625	2.866
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ <i>Total expenditure on education¹</i>	7,48	7,33	7,14	6,98	6,93	7,21
1 Leikskóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	3,19	3,07	3,11	2,89	2,89	3,11
1.1 Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	0,75	0,70	0,70	0,66	0,65	0,73
1.2 Barnaskólastig <i>Primary education</i>	2,44	2,37	2,41	2,23	2,23	2,38
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	2,36	2,25	2,24	2,24	2,20	2,30
2.1 Unglingastig <i>Lower secondary education</i>	1,07	1,03	1,04	1,04	1,03	1,14
2.2 Framhaldsskólastig <i>Upper secondary education</i>	1,29	1,23	1,20	1,20	1,18	1,16
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	1,55	1,60	1,42	1,45	1,45	1,43
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	0,13	0,13	0,10	0,13	0,14	0,11
6 Stoðþjónusta í skólstarfi <i>Subsidiary services to education</i>	0,11	0,13	0,11	0,11	0,10	0,10
7 Menntamál, ótalin annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	0,13	0,14	0,16	0,14	0,14	0,14
Staðvirt á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2014 <i>Per capital, at 2014 prices of government final consumption</i>						
Opinber fræðsluútgjöld alls¹ <i>Total expenditure on education¹</i>	470,9	448,6	434,3	418,2	417,9	438,0
1 Leikskóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	200,6	187,8	189,4	173,3	174,0	188,9
1.1 Leikskólastig <i>Pre-primary education</i>	47,3	42,8	42,8	39,5	39,3	44,1
1.2 Barnaskólastig <i>Primary education</i>	153,3	145,0	146,6	133,9	134,7	144,8
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	148,5	137,9	136,2	134,4	132,9	139,7
2.1 Unglingastig <i>Lower secondary education</i>	67,1	62,9	63,2	62,4	61,8	69,4
2.2 Framhaldsskólastig <i>Upper secondary education</i>	81,4	75,0	73,1	72,0	71,1	70,3
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	0,9	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	97,8	97,9	86,1	87,1	87,5	86,9
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	8,4	8,0	5,8	7,6	8,3	6,6
6 Stoðþjónusta í skólstarfi <i>Subsidiary services to education</i>	6,7	7,8	6,5	6,6	6,1	6,4
7 Menntamál, ótalin annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	8,0	8,4	9,5	8,5	8,4	8,8

¹ Kaup heimila á fræðsluþjónustu frá hinu opinbera hafa verið dregin frá. *The households purchase of public education is excluded.*

Tafla 26. Útgjöld hins opinbera til almannatrygginga og velferðarmála 2009–2014Table 26. *The general government expenditure on social protection 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>	170.174	172.861	189.319	188.625	192.298	204.547
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	872	832	809	933	1.093	1.162
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	40.992	42.081	47.797	49.894	54.185	59.178
3 Öldrun <i>Old age</i>	33.462	32.567	41.885	44.194	46.255	51.745
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	313	316	319	321	321	336
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	41.941	42.254	39.239	39.883	44.520	47.135
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	26.075	25.638	24.913	22.983	17.874	14.738
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	14.627	16.255	23.124	19.099	13.414	13.969
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	5.889	6.719	7.193	7.411	7.888	8.719
9 Almennatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	6.002	6.199	4.041	3.908	6.748	7.565
Innbyrðis hlutfall <i>Percentage breakdown</i>						
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>	98,00	99,00	100,00	100,00	100,00	100,00
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	24,1	24,3	25,2	26,5	28,2	28,9
3 Öldrun <i>Old age</i>	19,7	18,8	22,1	23,4	24,1	25,3
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	24,6	24,4	20,7	21,1	23,2	23,0
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	15,3	14,8	13,2	12,2	9,3	7,2
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	8,6	9,4	12,2	10,1	7,0	6,8
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	3,5	3,9	3,8	3,9	4,1	4,3
9 Almennatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	3,5	3,6	2,1	2,1	3,5	3,7
Staðvirt á mann, þús. krónur á verðlagi samneyslu 2014						
<i>Per capital, at 2014 prices of government final consumption</i>						
Almannatryggingar og velferðarmál alls <i>Social protection</i>	673,9	653,7	676,9	636,5	617,0	624,8
1 Sjúkdómar <i>Sickness</i>	3,5	3,1	2,9	3,1	3,5	3,5
2 Örorka og fötlun <i>Disability</i>	162,3	159,1	170,9	168,4	173,9	180,8
3 Öldrun <i>Old age</i>	132,5	123,1	149,8	149,1	148,4	158,1
4 Eftirlifendur <i>Survivors</i>	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0
5 Fjölskyldur og börn <i>Family and children</i>	166,1	159,8	140,3	134,6	142,8	144,0
6 Atvinnuleysi <i>Unemployment</i>	103,3	96,9	89,1	77,6	57,3	45,0
7 Húsnæðisaðstoð <i>Housing</i>	57,9	61,5	82,7	64,4	43,0	42,7
8 Félagsleg aðstoð, ótalin annars staðar <i>Social exclusion n.e.c.</i>	23,3	25,4	25,7	25,0	25,3	26,6
9 Almennatryggingar og velferðarmál, ót.a.s. <i>Social protection n.e.c.</i>	23,8	23,4	14,4	13,2	21,7	23,1

Tafla 27 Fjármál hins opinbera og fyrirtækja þess 2009–2014Table 27. *Public sector accounts 2009–2014*

Verðlag hvers árs, í milljörðum króna <i>Current prices, in billion ISK</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Híð opinbera <i>General government</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	617,1	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	740,4	777,3	766,0	796,5	813,9	886,1
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	-123,3	-136,1	-83,7	-55,8	-18,2	20,9
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	30,9	22,0	11,4	10,7	16,6	22,1
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-154,2	-158,2	-95,0	-66,5	-34,8	-1,2
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-596,3	-739,8	-873,3	-950,8	-970,8	-1.000,4
Opinber fyrirtæki <i>Public corporations</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	298,2	249,6	288,9	301,3	302,9	277,6
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	289,2	247,2	256,1	289,4	272,4	233,9
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	9,0	2,5	32,9	11,9	30,5	43,7
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	36,4	25,4	8,6	14,0	17,5	19,7
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-27,3	-23,0	24,3	-2,1	13,0	24,0
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-590,3	-518,2	-521,4	-441,2	-136,8	-155,1
Híð opinbera og fyrirtæki þessi <i>Public sector</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	915,3	890,8	971,2	1.042,1	1.098,6	1.184,6
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	1.029,6	1.024,4	1.022,0	1.085,9	1.086,3	1.120,0
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	-114,3	-133,7	-50,8	-43,8	12,4	64,6
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	67,3	47,5	19,9	24,7	34,2	41,8
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-181,6	-181,1	-70,7	-68,5	-21,8	22,8
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-1.186,6	-1.258,0	-1.394,7	-1.392,0	-1.107,6	-1.155,5
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Híð opinbera <i>General government</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	38,8	39,6	40,1	41,7	42,4	45,6
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	46,6	48,0	45,0	44,9	43,3	44,5
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	-7,8	-8,4	-4,9	-3,1	-1,0	1,1
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	1,9	1,4	0,7	0,6	0,9	1,1
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-9,7	-9,8	-5,6	-3,7	-1,9	-0,1
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-37,5	-45,7	-51,4	-53,6	-51,7	-50,3
Opinber fyrirtæki <i>Public corporations</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	18,8	15,4	17,0	17,0	16,1	14,0
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	18,2	15,3	15,1	16,3	14,5	11,8
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	0,6	0,2	1,9	0,7	1,6	2,2
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	2,3	1,6	0,5	0,8	0,9	1,0
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-1,7	-1,4	1,4	-0,1	0,7	1,2
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-37,1	-32,0	-30,7	-24,8	-7,3	-7,8
Híð opinbera og fyrirtæki þessi <i>Public sector</i>						
1 Rekstrartekjur <i>Total revenue</i>	57,6	55,0	57,1	58,7	58,5	59,5
2 Rekstrargjöld <i>Total current expenditure</i>	64,8	63,3	60,1	61,2	57,8	56,3
3 Rekstrarjöfnuður (3=1-2) <i>Net operating balance (3=1-2)</i>	-7,2	-8,3	-3,0	-2,5	0,7	3,2
4 Fjárfesting <i>Net acquisition of nonfinancial assets</i>	4,2	2,9	1,2	1,4	1,8	2,1
5 Tekjujöfnuður (5=3-4) <i>Net lending / borrowing (5=3-4)</i>	-11,4	-11,2	-4,2	-3,9	-1,2	1,1
6 Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-74,7	-77,7	-82,0	-78,4	-59,0	-58,1

Hagtiðindi **Þjóðhagsreikningar**
Statistical Series **National accounts**

100. árg. • 32. tbl.

ISSN 0019-1078

2015:10

ISSN 1670-4657 (prentútgáfa *print edition*) • ISSN 1670-4665 (rafræn útgáfa *PDF*)

Verð kr. *Price* ISK 1.300 • € 11

Umsjón *Supervision* Guðrún R. Jónsdóttir • gudrun.jonsdottir@hagstofa.is

Sími *Telephone* +(354) 528 1000

© Hagstofa Íslands *Statistics Iceland* • Borgartúni 21a 150 Reykjavík Iceland

Bréfasími *Fax* +(354) 528 1099

Öllum eru heimil afnot af ritinu. Vinsamlegast getið heimildar. *Please quote the source.*

www.hagstofa.is/hagtidindi www.statice.is/series